

AVRUPA BİRLİĞİ'nin ORTAK TARIM POLİTİKASI 2014-2020

ANKARA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ TARIM EKONOMİSİ BÖLÜMÜ

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

1992 reformu:

tarımsal üretimi artırma amacı gerçekleşmiş, hatta 1980'lerden itibaren ürün fazlalıkları ortaya çıkmıştır.

Amaç değiştirilmiş ve buna bağlı olarak yapısal politika değişimlerini zorunlu hale gelmiş

Üretimi arttırmaya yönelik politikalardan, AB içindeki gelir dengesizliklerini azaltmaya yönelik politikalara doğru bir geçiş başlamıştır.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

2003 reformu:

2000'li yıllarda ise Merkez ve Doğu Avrupa Ülkelerine yönelik genişleme süreci, bunların ekonomik ve tarımsal yapı olarak mevcut AB üyesi ülkelerden oldukça düşük verimlilik düzeyine sahip olmaları, dünyadaki güncel gelişmeler, DTÖ kuralları ile birlikte, OTP'nin kapsamı genişlemiştir.

Temel unsurları; tek ödeme planı, çapraz uyum, mali destek sistemi, güçlendirilmiş kırsal kalkınma politikası ve ortak piyasa düzenlerine ilişkin yeniliklerdir.

Reformların bir bölümünün 2005, bir bölümünün ise 2006 yılında yürürlüğe girmesine karar verilmiş, bazı sektörlerde aşamalı geçişler öngörülmüştür.

2006 yılında OTP'de reform faaliyetleri kırsal kalkınmanın güçlendirilmesi ve ortak piyasa düzenlerinin tarımda rekabet gücünün arttırılmasına yönelik olarak revizyonu ile devam etmiştir.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

2013 Reformu:

“Gözden Geçirme” (Health Check) adlı tasarı 2007 yılında hazırlanmıştır.

“Gözden Geçirme” ile OTP’nin basitleştirilmesi ve üye ülkeler arasında uyumun sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca iklim değişikliği, biyoyakıtlar, biyoçeşitliliğin korunması, su yönetimi gibi AB’nin karşılaştığı sorunlar, öncelikler ve fırsatlara nasıl cevap verebileceği (değerlendirileceği) irdelenmiştir.

“Gözden Geçirme”nin ardından 2020 Avrupa Stratejisine uygun olarak 2014-2020 dönemine ait OTP reformu karara bağlanmıştır.

OTP 2014-2020 döneminde, bu döneme kadar ortaya çıkan yeni ekonomik, sosyal, çevresel, iklim ve teknoloji ile ilgili sorunları ve fırsatları gözeterek, kalkınma ve sürdürülebilirlik yaklaşımı odaklı, aynı zamanda üye ülkelerin tarımdaki çeşitliliğini ve zenginliğini dikkate almayı hedeflemektedir.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

Politikanın ana amaçları,

Tüketicilerin uygun fiyatlı gıda arzına her zaman ulaşabilmesini garanti altına almak amacıyla tarımsal verimliliği artırmak ve

AB çiftçilerinin makul bir şekilde geçinebilmelerini sağlamaktır.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

50 yıllık bir sürecin ardından AB'nin başa çıkması gereken sorunlar

- gıda güvenliği
- iklim değişikliği ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi,
- AB içerisindeki kırsal kesimin idaresi ve kırsal ekonominin canlı tutulması olarak sıralanabilir.

2013 yılında yapılan son reformlar ile birlikte daha yeşil çiftçilik uygulamalarına, araştırma ve bilginin yayılmasına, çiftçiler için daha adil bir destek sistemi oluşturulmasına ve çiftçilerin gıda zinciri içerisinde daha kuvvetli bir konuma gelmesine odaklanılmıştır.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

OTP reformu iki ayak olarak planlanmış,

Birinci ayak doğrudan ödemelerden oluşmuştur. Çiftçiler ve üye ülkeler arasında desteği daha iyi dağıtmak ve desteklerin etkinliğini sağlamak amacıyla mevcut tek ödeme planının (AB-15) ve tek alan ödeme planının (AB-12) yerine 2014 yılı itibariyle yeni doğrudan ödeme sisteminin uygulanması kararı alınmıştır.

Çapraz uyum: çevre, sağlık ve hayvan refahı olarak 3 kategori altında gruplandırılmıştır.

Ayrıca, genç çiftçileri, ürün çeşitlendirmesini, iklimi ve doğayı koruyan tarım teknikleri gibi yeni bazı destekleme araçları uygulanmaya konmuştur.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

Avrupa Birliği Ortak Tarım Politikası (OTP) çerçevesinde tarımsal piyasalara ilişkin kurallar **Ortak Piyasa Düzenleri (OPD'ler)** aracılığıyla ortaya konulmuştur (çiçekçilik ve süs bitkileri, domuz eti, yumurta, kümes hayvanları eti, ham tütün, muz, meyve ve sebzeler, meyve ve sebzelerden işlenmiş ürünler, sığır ve dana eti, süt ve süt ürünleri, şarap, keten ve kenevir, koyun ve keçi eti, tahıl, pirinç, kuru saman, zeytinyağı ve sofralık zeytin, tohum, şerbetçiotu ve şeker)

OPD'ler belirli bir ürün veya ürün grubuna özgü dış ticaret, destekleme mekanizmaları, kalite standartları, pazarlama kuralları, örgütlenme vb. konuları kapsayan tüzüklerdir .

2013 reformuyla 21 OPD tek çatı altında toplanmıştır.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

OTP'de reformunun getirdiği değişikliklerden birisi de süt ve şeker üretiminde kotalarının kalkmasıdır. AB'de süt ve şeker üretimini sınırlandırmak amacıyla 1984 yılından beri uygulanmakta olan kota sistemi süt için 2015'de şeker için 2017'de sona ermiştir. (EC, 2013; OECD, 2013).

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) Doha dönemi müzakerelerinde ticareti bozucu engellerin kaldırılmasının öngörülmesi OTP reformunda göz önüne alınan ana sebeplerden biridir.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

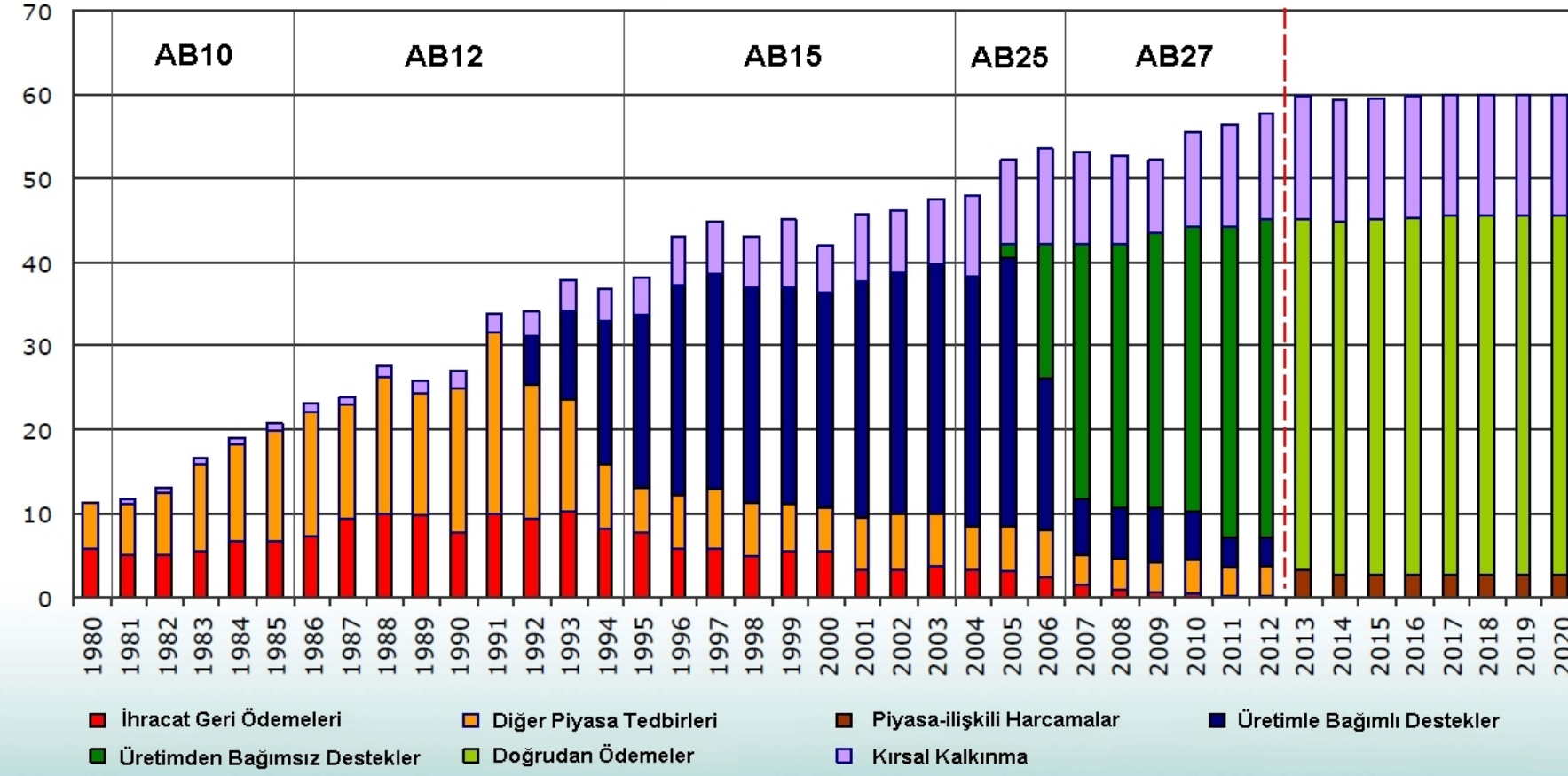
İkinci ayak ise kırsal kalkınma olarak tanımlanmıştır. Hedefinin tarımda rekabet gücünü artırmak, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi ve kırsal alanlarda dengeli bölgesel kalkınmayı sağlamak olduğu belirtilmiştir .

Ortak Tarım Politikasının “ikinci eksenini” olarak bilinen AB Kırsal Kalkınma Politikası, AB’nin değişen temel önceliklerine ayak uydurmak amacıyla zaman içerisinde değiştirilmiş ve 2014-2020 dönemi için daha geniş ölçekli OTP reformuna uygun olarak revize edilmiştir.

Birçok çiftçinin yeni teknikler öğrenmesine, tesislerini iyileştirmelerine ve önemli yeniden yapılandırma çalışmalarını yapmalarına, dolayısıyla da rekabetçiliklerini artırmalarına imkan tanımıştır.

ORTAK TARIM POLİTİKASI (OTP)

AVRO (Milyar, cari fiyatlarla)

1980'den 2012 yılına kadar olan dönemde; OTP destekleri içerisinde ihracat geri-ödemeleri sıfırlanmış, üretimle bağımlı destekler ve diğer piyasa tedbirleri kademeli olarak azalmıştır. 2005 yılından itibaren üretimden bağımsız destekler oluşturulmuş ve bu desteklerin payı gittikçe artmıştır. 2013'den sonra OTP'de üretime bağımlı hiç destek kalmaması, bu tarihten sonra yalnızca kırsal kalkınma, doğrudan ödeme ve bir miktar piyasa ile ilişkili destek yapılması yönünde yönelim görülmektedir.

Kaynak: EC, 2012. The CAP Towards 2020. DG AGRI.

PROF.DR. İLKAY DELLAL
